

NESKORŠIE OSÍDLENIE SLOVENSKA NEMECKÝM OBYVATELSTVOM

HABÁNI

V 16. a 17. storočí prišli z nemeckých krajín a zo Švajčiarska na Slovensko z náboženských príčin remeselníci a živnostníci - habáni, nazývaní inak aj novokrstenci. Títo vynikali znalosťou mnohých remesiel, medzi inými najmä výrobou fajansy, ale i spracovaním dreva, stavbou mlynov, domov a mostov, výrobou tehál, nožov či piva. Boli to veľkí majstri vo svojich remeslách. Na základe ich zmyslu pre združovanie sa, ktorý vychádzal z ich viery, vytvárali spoločné sídla a „dvory“ s vlastnou cirkevnou, politickou a hospodárskou samosprávou. Vo Veľkých Levároch vznikla celá habánska štvrť. Ďalšie habánske sídla sa nachádzali v napríklad v Sobotišti, Dechticiach, Košolnej, Častej a inde.

Habánska rodina

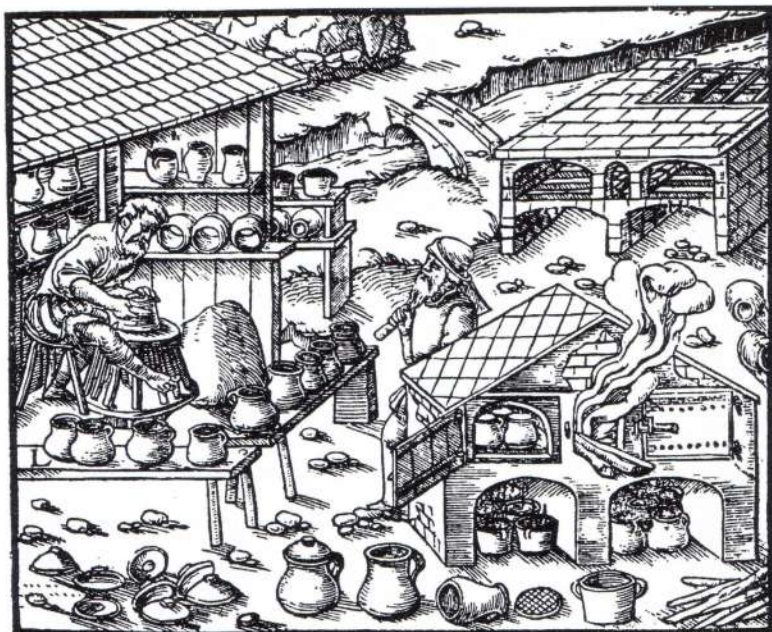
Podľa obrázkov sa pokús určité, čím je charakteristická habánska architektúra:

Habánske domy zo začiatku 20. storočia

Habánska fajansa (keramika) bola dokladom dokonalého ovládania remesla poznačená etikou habánskeho spoločenstva, najmä striednosťou v umeleckom vyjadrovaní. Dekor habánskych prác bol najmä v počiatočnom období poznačený predpismi z roku 1612, ktoré zakazovali motívy ľudí a zvierat, ako i nádoby žartovných tvarov.

Nájdí v expozícii ukážky habánskej keramiky a označ, aké motívy sa tu používajú:

Živočíšne ornamenty	A/N	Číslice	A/N
Rastlinné ornamenty	A/N	Abstraktné tvary	A/N
Písmo	A/N	Eudské figúry	A/N

Najkvalitnejšie výrobky habánskej fajansy sú pokryté bielou kompaktnou glazúrou s dekorom v štyroch vysokožiarových farbách – modrej, žltej, zelenej a mangánovej. Od druhej polovice 17. storočia sa už objavujú i sýtomodré, sivomodré a žlté polevy, neskôr i mramorované. V poslednej štvrtine 17. storočia (po ceste habánskych vyslancov do Holandska) začínajú vyrábať tzv. holandskú bielo-modrú fajansu, ktorá imitovala čínsky porcelán. V tomto období už habánsku fajansu zdobia i prvky prevzaté z tureckej fajansy (napr. tulipány, klinčeky, konvalinky, bobule a iné).

Vymaluj vzormi a motívmi typickými pre habánsku keramiky:

